



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 333/04-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť mesta M., zastúpeného primátorom Ing. S. B., M., právne zastúpeného advokátom JUDr. V. J., M., ktorou namietal, že ustanovením § 4 zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných, stredných škôl a školských zariadení v znení zákona č. 523/2004 Z. z. bolo zasiahnuté do vecí územnej samosprávy mesta M., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť mesta M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2004 doručená sťažnosť mesta M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal, že ustanovením § 4 zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení zákona č. 523/2004 Z. z. (ďalej len „zákon o financovaní škôl“) bolo zasiahnuté do vecí územnej samosprávy mesta M.

Neústavný a nezákonný zásah do vecí samosprávy vidí sťažovateľ v tom, že s «účinnosťou od 1. júla 2002 v zmysle § 1 a § 2 písm. g) zákona č. 416/2000 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa upravil prechod pôsobností - výkon štátnej správy na úseku škôl a školských zariadení na obce. Systém financovania preneseného výkonu štátnej správy v oblasti základného školstva upravuje s účinnosťou od 1. januára 2004 zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, (...) v predchádzajúcej právnej úprave zákon č. 506/2001 Z. z. Podľa § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 597/2003 Z. z. „právo na bezplatné vzdelanie zaručuje Slovenská republika občanom v školách zriaďovaných podľa osobitných predpisov, pre ktoré zo štátneho rozpočtu podľa tohto zákona zabezpečuje financovanie výchovno-vzdelávacieho procesu, prevádzky a riešenia havarijných situácií.“ Podľa § 4 zákona o financovaní škôl objem finančných prostriedkov poskytnutých zriaďovateľom škôl vychádza z normatívne určených finančných príspevkov pre jednotlivé školy. Pri ich určovaní sa vychádza z počtu žiakov a normatívov na žiaka pre jednotlivé druhy a typy škôl. Normatív určuje ročný objem finančného príspevku na jedného žiaka a pozostáva zo mzdového normatívu a prevádzkového normatívu. Tieto uvedené finančné prostriedky poskytnuté obciam ako zriaďovateľom škôl sa chápu ako prostriedky na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, ale nepredstavujú náklady preneseného výkonu štátnej správy, ktoré v zmysle Ústavy SR uhrádza štát».

Podľa sťažovateľa Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) «na jednej strane zaručuje, že náklady pri prenesených kompetenciách uhrádza štát, ale na strane druhej tieto náklady vyjadruje v zákone o financovaní základných škôl prostredníctvom normatívov, pričom takto zvolané kritérium – normatív, nie je vyjadrením skutočne potrebných nákladov na prenesené kompetencie, čím vzniká rozdiel medzi dotáciou zo štátneho rozpočtu a skutočnými nákladmi na povinné vzdelávanie, prevádzku a riešenie havarijných situácií škôl. Štát teda neuhrádza náklady preneseného výkonu štátnej správy, ale len istý „podiel sumy“ - kvantitatívne vyjadrený normatívom, ktorá je na regionálne školstvo vyčlenená v štátnom rozpočte. Pri takejto legislatívnej úprave financovania prenesených kompetencií na úseku základného školstva, mesto M. z prostriedkov mesta musí

hradiť „mínusy“ ktoré vzniknú z rozdielu medzi dotáciou zo štátneho rozpočtu na prenesené kompetencie a skutočnými nákladmi na základné vzdelanie, čo má pre mesto nepriaznivý ekonomický dopad». Financie, ktoré sú takto dané školstvu, nepokrývajú náklady, ktoré skutočne školy na vzdelanie, prevádzku a riešenie havarijných situácií potrebujú.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd *„sťažnosti vyhovel a svojim rozhodnutím napravil súčasný právny stav“*.

II.

Podľa čl. 127a ods. 1 ústavy *„Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach orgánov územnej samosprávy proti neústavnému alebo nezákonnému rozhodnutiu alebo inému neústavnému alebo nezákonnému zásahu do vecí územnej samosprávy, ak o jej ochrane nerozhoduje iný súd“*.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len *„zákon o ústavnom súde“*) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo

slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí.

Sťažovateľ tvrdí, že prijatím zákona o financovaní škôl bolo nezákonne a v rozpore s ústavou zasiahnuté do vecí územnej samosprávy. V danom prípade sťažovateľ nenapadá konkrétne rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah vydaný v konaní, ktorého bol účastníkom, t. j. v konaní pred ústavným súdom nenapadá individuálny právny akt ale normatívny právny akt (zákon).

Článok 130 ods. 1 písm. a) až e) ústavy a § 18 ods. 1 písm. a) až e) zákona o ústavnom súde taxatívne vymedzuje procesne legitimované subjekty, ktoré ak dospejú k záveru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily, alebo s medzinárodnou zmluvou, môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania. Návrh na začatie konania musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 zákona o ústavnom súde náležitosti podľa § 37 ods. 2 písm. a) a b) citovaného zákona.

Podľa § 18 ods. 1 písm. f) zákona o ústavnom súde môže návrh podať „každý, o ktorého práve sa má konať v prípadoch ustanovených v čl. 127 a čl. 127a ústavy“.

Z čl. 127a ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach orgánov územnej samosprávy proti neústavnému alebo nezákonnému rozhodnutiu alebo inému neústavnému alebo nezákonnému zásahu do vecí územnej samosprávy, ak o jej ochrane nerozhoduje iný súd.

V zmysle citovaného článku ústavy sťažovateľ môže ústavnému súdu podať sťažnosť proti neústavnému a nezákonnému rozhodnutiu alebo inému neústavnému a nezákonnému zásahu orgánu verejnej moci, nie však proti normatívnemu právnomu aktu.

Podľa názoru ústavného súdu za zásah orgánu verejnej moci do vecí územnej samosprávy nemožno považovať legislatívnu činnosť, z dôvodu ktorého nemohlo byť porušené ani sťažovateľom namietané právo.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, že sťažnosť sťažovateľa odmietol už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2004